

ZNANJEM DARUJ ŠANSU ZA BOLJI ŽIVOT

Biti dobar prosvjetni radnik znači pružiti, pokazati svu svoju ljubav djetetu a isto tako biti otvorenog srca i raširenih ruku i primiti ljubav koju na svoj poseban način pokazuju djeca s teškoćama u razvoju.

MOJA PEDAGOŠKA UVJERENJA

Dijete je najljepše, najiskrenije, dušom najčistije biće koje hoda ovom planetom. Da bi jedna osoba radila sa djecom (a naročito sa djecom s teškoćama u razvoju) prije svega mora cijelom dušom, cijelim svojim bićem voljeti djecu, znati teoretski ali i znati osjetiti i prepoznati sve njihove razvojne faze, njihove male potrebe koje u određenom vremenu žele da im se zadovolje.

Za mene biti prosvjetni radnik znači cijeli svoj život, radno i slobodno vrijeme posvetiti svetoj misiji osposobljavanja djeteta za život i rad. Biti dobar prosvjetni radnik znači pružiti, pokazati svu svoju ljubav djetetu, a isto tako biti otvorenog srca i raširenih ruku i primiti ljubav koju na svoj poseban način pokazuju djeca s teškoćama u razvoju.

U svakom od djece čuči jedan mali genijalac. Na nama odraslima je da tog genijalca probudimo i pozovemo da nam se pokaže u svom punom sjaju.

KRATAK OPIS PRAKSE

Važna prekretnica u životu cijele porodice, ne samo djeteta s teškoćom u razvoju, jeste završetak osnovne škole i odabir srednje škole spram sklonosti, sposobnosti i želje djeteta, ali i njegovih ograničenih sposobnosti u odnosu spram teškoće koju posjeduje.

Profesionalnu orijentaciju započinjemo već u sedmom razredu kada kod djeteta putem crteža, mapiranja i razgovora osvještavamo njegove vještine, sposobnosti, sklonosti i jake strane. U osmom razredu profesionalna orijentacija bazira se na osvještavanju i realnom pristupu ličnim željama i interesovanjima učenika za određene škole i zanimanja.

Tokom devetog razreda slijedi odabir škole i zanimanja spram svojih sposobnosti, znanja i vještina usaglašenih sa željama i interesovanjima, ali i ponudom škola i smjerova na području BPK. Saradnju proširujemo uključivši Službu za zapošljavanje BPK Goražde, sa kojom defektolog škole uz saglasnost roditelja odvodi učenika s teškoćom u razvoju na informativno-savjetodavni razgovor.

U Službi učenik dobija informacije o suficitarnim i deficitarnim zanimanjima na području BPK Goražde te koja su najtraženija zanimanja u našem kantonu. Upoznaje se s radom same Službe čiji će korisnik postati nakon završene srednje škole ili fakulteta. Ujedno, Služba za zapošljavanje dobija informaciju da će joj se ubrzo na evidencijskoj listi naći osoba s teškoćama u razvoju.

Nakon Službe učenik sa defektologom posjećuje srednje škole na području BPK Goražde kako bi upoznao prostor i stručni tim škole koji ga informiše o školama i smjerovima dostupnim u njegovom razredu. Na ovaj način srednje škole dobijaju realni susret s učenikom i informacije o njegovim sklonostima i sposobnostima, a učenik upoznaje osoblje i prostor škole.

Uz podršku i organizaciju Službe za zapošljavanje, defektolog škole vodi učenika na realne susrete sa svijetom zanimanja, odnosno posjete institucijama i firmama u kojima bi obavljao poslove za koje se školovao, kako bi stekao što realniju i konkretniju sliku radnih zadataka.

POLAZIŠTA

U saradnji sa Pedagoškim zavodom BPK Goražde i stručnim saradnicima iz osnovnih i srednjih škola našeg kantona, moja malenkost je učestvovala u prvom i jedinom programu profesionalne orijentacije za učenike s teškoćama u razvoju na području FBiH.

Kako sve Konvencije, Deklaracije, Sporazumi i Zakoni nalažu, djeca s teškoćama u razvoju imaju jednaka prava na školovanje, učenje i napredovanje sukladno svojim mogućnostima i sposobnostima te biti potpuno ravnopravni članovi zajednice kroz ravnopravnu konkurentnost na tržištu rada i mogućnost zapošljavanja.

Kako bi učenik u osnovnoj školi imao jasnu sliku o srednjoj školi koju želi pohađati, ali i zvanju i zanimanju koje će raditi, najbolji učinak daju realni susreti sa svijetom zanimanja i mogućnost

fizičkog i emocionalnog doživljaja osjećaja obavljanja posla u stvarnom i realnom okruženju (mašina, fabrika, kolege, poslodavci).

CILJ I ŽELJENI ISHODI

Uvezati osnovne i srednje škole, Službu za zapošljavanje i Udruženje poslodavaca.

Pravovremena, stručna profesionalna informiranost i savjetovanje učenika s teškoćom u razvoju i njihovih roditelja.

Adekvatan odabir srednje škole i zanimanja učenika s teškoćama u razvoju sukladno sklonostima, sposobnostima, vještinama i ograničenjima.

Smanjenje broja učenika s teškoćama u razvoju koji neće upisati srednju školu ili donijeti pogrešnu odluku pri odabiru škole i zanimanja.

Praćenje osobe s teškoćom u razvoju od strane Službe za zapošljavanje s ciljem posredovanja pri zapošljavanju.

Informiranost privrednih subjekata o broju osoba s teškoćama u razvoju iz jedne generacije te o zakonskim olakšicama i organizaciji radnog mjesta.

Podizanje kvalitete života osoba s teškoćama u razvoju.

DETALJAN OPIS REALIZACIJE

U sedmom razredu učenici s teškoćama u razvoju prolaze faze samospoznaje svojih mogućnosti, sposobnosti i jakih strana te osvještavaju svoje vještine i kompetencije koje posjeduju. Tada se razgovorima, mapiranjem i slikovnim prikazom osvještavaju vještine koje su trajne i omogućavaju funkcionisanje u određenim segmentima života, kao i vještine koje su u fazi razvoja.

Nakon rada na samospoznaji slijedi rad na informiranju o vrstama i stepenu zanimanja u srednjim školama na području BPK Goražde. Učenici u pratnji defektologa škole posjećuju sve srednje škole u kantonu, upoznaju zgradu, pedagoga škole i smjerove koje škole nude.

U okviru profesionalnog savjetovanja organizirana je i posjeta Službi za zapošljavanje BPK Goražde, gdje učenici dobivaju informacije o suficitarnim i deficitarnim zanimanjima, prostorijama i službenicima. Po povratku se sumiraju emocije i razmišljanja, radom slikom ili riječima osvještavaju svoje želje.

Kao završnica programa profesionalne informiranosti uslijedili su realni susreti sa svijetom zanimanja, uz podršku Službe za zapošljavanje koja je obavila dogovore s poslodavcima.

Na kraju slijedi profesionalna selekcija za školu i zanimanje koje najbolje odgovara učenikovim sklonostima, sposobnostima, potrebama i interesovanjima. Učenik dobija list profesionalne orijentacije, koji služi kao dokument-vodilja i informacija srednjoj školi, a roditelji ga dostavljaju srednjoj školi zajedno s mišljenjem škole o znanjima, postignućima, jakim stranama i preporukama.

EFEKTI; POSTIGNUTI REZULTATI

Pravovremena i individualizirana profesionalna informiranost (učenički portofolij sa radovima).

Kreiranje stvarne slike o sebi sa vještinama i sposobnostima koje učenik posjeduje.

Uključenost roditelja kao partnera u timu, dobijaju realnu i detaljnu sliku školovanja i kasnijeg zaposlenja djeteta.

Adekvatan odabir srednje škole i zanimanja učenika.

Informiranost Službe za zapošljavanje o budućim kandidatima.

Informiranost poslodavaca kroz realne susrete.

Adekvatan prelazak učenika iz osnovne u srednju školu, te uključenost srednje škole u prihvatanje i upis učenika.

DODATNI KOMENTARI I SUGESTIJE

Da bi se ovakav način profesionalne orijentacije mogao realizovati, potrebna je dobra volja i stvarna želja stručnog tima škole, razrednog starješine i roditelja.

Ovakvim vidom profesionalne orijentacije dijete i roditelji dobijaju stvarnu sliku stanja djeteta u smislu broja usvojenih vještina i njegovih jakih strana. Omogućava im se psihološka, informativna i realizacijska podrška u odabiru srednje škole i adekvatnog zanimanja.

Na ovaj način smanjujemo broj djece koja će donijeti pogrešnu odluku o odabiru zanimanja, što dovodi do većeg zadovoljstva i ulaganja napora u savladavanje izazova koje srednja škola nosi. Prilikom realizacije najbolje je uključiti Službu za zapošljavanje, koja poslodavcima pojašnjava mehanizme iskorištavanja poreskih olakšica pri zapošljavanju osoba s teškoćama u razvoju.

Tags

NIN

Collections

NIN nagrada

NIN 2022

NIN 2021